

श्रुत्वा चैव वरं तच्च दत्तं कमलयोनिना । ततो देवाश्च नागाश्च गन्धर्वामुनयस्तथा ।
 वरप्रदानं श्रुत्वा पितामहमुपस्थिताः । विभुं विज्ञापयामासुर्देवा इन्द्रपुरोगमाः ।
 ॥ देवा ऊचुः ॥ वरेणानेन भगवन् बाधियति स नोऽसुरः । तत् प्रसीदस्व भगवन् बधोऽप्यस्य विचिन्त्यतां ।
 भगवन् सर्वभूतानां स्वयम्भूरादिकदिभुः । स्रष्टा च ह्यथकव्यानामव्यक्तप्रकृतिर्भुवः ।
 ततो लोकहितं वाक्यं श्रुत्वा देवः प्रजापतिः । प्रोवाच भगवान् वाक्यं सर्वान्देवगणैस्तदा ।
 ॥ ब्रह्मोवाच ॥ अवश्यं त्रिदशास्तेन प्राप्तव्यं तपसः फलं । तपसोऽन्तेऽस्य भगवान् बधं विष्णुः करिष्यति ।
 एतच्छ्रुत्वा सुराः सर्वे वाक्यं पङ्कजजन्मनः । स्वानि स्थानानि दिव्यानि जग्मुस्ते वै मुदायुताः ।
 लब्धमात्रे वरे चापि सर्वाः सोऽबाधत प्रजाः । हिरण्यकशिपुर्देवो वरदानेन दर्पितः ।
 आश्रमेषु महाभागान्मुनीन् वै संश्रितव्रतान् । सत्यधर्म्मरतान्दान्तान् पुरा धर्षितवांस्तु सः ।
 देवांस्त्रिभुवनस्थांश्च पराजित्य महाबलः । त्रैलोक्यं वशमानीय स्वर्गेऽवसदथासुरः ।
 यदा वरमदोन्मत्तो न्यवसदानवो दिवि । यज्ञियान्कृतवान् दैत्यान् देवांश्चैवाप्ययज्ञियान् ।
 आदित्याश्च तथा रुद्रा विश्वे च वसवस्तथा । शरणं शरणं विष्णुमुपतस्थुर्म्हन्हाबलं ।
 वेदयज्ञमयं ब्रह्म ब्रह्मदेवं सनातनं । भूतं भव्यं भविष्यञ्च प्रभुं लोकनमस्कृतं ।
 नारायणं विभुं देवं शरणं शरणं गताः ।
 ॥ देवा ऊचुः ॥ त्रायस्व नोऽद्य देवेश हिरण्यकशिपोर्भयात् । त्वं हि नः परमो देवस्त्वं हि नः परमो गुरुः ।
 त्वं हि नः परमो धाता ब्रह्मादीनां सुरेश्वर । उत्प्लासाम्बुजपत्राच्च शत्रुपक्षययावह ।
 त्रयाय दितिवंशस्य शरणं त्वं भवाद्य नः ।
 ॥ विष्णुरुवाच ॥ भयं त्यजध्वममरा अभयं वो ददाम्यहं । तथैव त्रिदिवं देवाः प्रतिपत्स्यय मा चिरं ।
 त एष त्वं सगणं दैत्यं वरदानेन दर्पितं । अबध्यममरेन्द्राणां दानवेन्द्रं निहन्म्यहं ।
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एवमुक्त्वा स भगवान् विस्मज्य त्रिदशेश्वरान् । सभां हिरण्यकशिपोर्जगाम हरिरीश्वरः ।
 नरस्य कृत्वाद्धृतनुं सिंहस्याद्धृतनुं तथा । नारसिंहेन वपुषा पाणिं संस्पृश्य पाणिना ।
 जीमूतघनसङ्काशो जीमूतघननिखनः । जीमूतघनदीप्तौजा जीमूत इव वेगवान् ।
 दैत्यं सोऽतिबलं दृप्तं दृप्तगार्हूलविक्रमं । दृप्तैर्दैत्यगणैर्गुप्तं हतवानेकपाणिना ।
 नृसिंह एष कथितो भूयोऽयं वामनोऽपरः । यत्र वामनमाश्रित्य रूपं दैत्यविनाशनं ।
 वलेर्बलवतो जज्ञे बलिना विष्णुना पुरा । विक्रमैस्त्रिभिरचोभ्याः चोभितास्ते महासुराः ।
 विप्रचित्तिः शिविः शङ्कुरयः शङ्कुस्तथैव च । अयःशिरा अश्वशिरा हयग्रीवश्च वीर्यवान् ।
 वेगवान् केतुमानुगः सोमव्यगो महासुरः । पुष्करः पुष्कलश्चैव सांश्याश्वपतिरेव च ।
 प्रह्लादोऽश्वशिराः कुम्भः संह्लादो गगनप्रियः । अनुह्लादो हरिहरौ वराहः संहरो रुजः ।
 शरभः शलभश्चैव कुपनः कोपनः क्रथः । वृहत्कीर्त्तिर्महाजिह्वः शङ्कुर्कोणा महाखनः ।
 दीर्घजिह्वोऽर्कनयनो मृदुचापो मृदुप्रियः । वायुर्गविष्ठो नमुचिः शम्बरो विचरो महान् ।

११६

११६

११७

११७

११८

११८